

РЕШЕНИЕ

№ 316

гр. Стара Загора, 11.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – СТАРА ЗАГОРА в публично заседание на осемнадесети септември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: И.ела Ат. Караджова

при участието на секретаря Диана Д. И.ова
като разгледа докладваното от И.ела Ат. Караджова Търговско дело № 20225500900104 по описа за 2022 година

Производството е образувано по искова молба предявена от **М. Х. З.**, ЕГН:*****, с адрес: обл. С.З., общ. К., гр. К., ж.к. ***, чрез адв. П. К. от **САК против: ЗД „Б.“ АД** гр. С. , бул. *** с правно основание: чл. 45 от ЗЗД, вр. чл. 432 от КЗ и чл. 86 от ЗЗД.

В исковата молба се посочва, че ищцата е съпруга на починалия вследствие на ПТП Д.П.З., на 65 години.

Сочи се, че на 03.11.2021г., около 12:15ч. на път 1-5 от гр. Габрово за гр. К. е настъпило ПТП, при управление на л.а. марка „БМВ“ , модел „530Д“, с рег. № ЕВ 8558 ВК, управляван от И. В. В., който нарушил правилата за движение по пътищата и по непредпазливост блъснал велосипедиста Д.П.З.. Пострадалият е приет в МБАЛ гр.С.З., в тежко състояние - кома, с черепно-мозъчна травма на главата, където след това почива.

Посочва се, че по случая е образувано ДП № 1488/2021г. на РУК., пр.пр. № 4622/2021 г. на ОП С.З., което към настоящия момент не е приключило с окончателен съдебен акт. Твърди се, че причина за настъпване на произшествието са допуснатите от водача на л.а. И. В. В., нарушения на правилата за движение по пътищата, като в случая съществува пряка

причинна връзка между деянието на виновния водач И. В. и настъпилите общественоопасни последици - смъртта на Д. З..

В исковата молба се сочи, че за увреждащия л.а. марка "БМВ", модел „530 Д“ с рег. № ЕВ 8558 ВК, управляван от И. В. В., има сключена застраховка "Гражданска отговорност на автомобилистите", з.п. № ВГ/02/121000718142, със срок на валидност една година, считано от 15.03.2021 г. до 14.03.2022 г. със ЗД „Б.“ АД, гр. С.. По силата на този договор за застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, застрахователят покрива отговорността на застрахованите лица за причинените от тях неимуществени и имуществени вреди на трети лица, настъпили във връзка с притежаването и използването на МПС, съгласно чл. 492 от КЗ в размер на 10 420 000 лв., за всяко събитие, която сума представлява минималния размер на обезщетението за неимуществени вреди по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите.

Сочи се, че съгласно разпоредбата на чл. 380 от КЗ, ищцата е предявила претенция за изплащане на обезщетение пред ЗД „Б.“ АД, гр. С., като е представила всички документи, с които разполага, получени от застрахователя с о.р. на 07.12.2021г. По случая е заведена щета № 2110036396, по която застрахователят в законоустановения срок не е предложил за плащане обезщетение. С оглед на изложеното, в случая са налице предпоставки за ангажиране отговорността на ЗД „Б.“ АД, гр.С. за причинените неимуществени и имуществени вреди на ищцата.

Твърди се, че ищцата М. З. е съпруга на загиналия. Тя изключително тежко преживява смъртта на своя съпруг Д., с който са създали сплотено и задружно семейство, живеели са в много обич и разбирателство, създали са и са се грижили с огромна любов за децата си. Имали са общи планове за бъдещето, не са допускали, че нещо може да ги раздели. И до настоящия момент, покрусата и мъката от внезапната загуба на любимия мъж предизвикват силни емоционални изживявания, които тормозят ищцата. Скръбта, дълбоката депресия и чувството за безизходица владеят физически и психически ежедневието ѝ, това се е отразявало негативно и на здравето ѝ. М. остава без семеен партньор в момент, в който има най- много нужда от съпруга си. С причинената загуба тя остава без опората, подкрепата и любовта на мъжа до себе си. И до настоящия момент, покрусата и мъката от

внезапната загуба на любимия предизвикват силни емоционални изживявания, които тормозят ищцата. Моралните страдания, търпяната скръб от невъзвратимата загуба са огромни и неописуеми и ще я съпътстват през целия ѝ живот.

Твърди се също, че починалият Д. З. е бил деен и работлив човек, в добро здравословно състояние. Бил е активен, работоспособен, винаги се е занимавал с нещо. Д. е бил опора за децата си, за съпругата си, грижил се е всеотдайно за тях и винаги им е помагал, когато са имали нужда от него.

Счита се, че с оглед изложеното, причинените неудобства, болки и страдания на ищцата следва да бъде компенсирани, като безспорно неимуществените вреди имат по-голямо значение и съответно се оценяват по-високо. Паричното обезщетение разбира се, не може да замести накърнените морални блага, но то би обезпечило удовлетворяването на други нужди, което до известна степен би могло да компенсира страданието и да постигне някакво, макар и минимално, заличаване на неблагоприятните последици от причинената смърт. Обезщетението за неимуществени вреди има за цел да репарира в относително пълен обем психическите и емоционални болки, страдания, неудобства и изобщо нематериалните последици от извършеното деяние.

Посочва се, че вредите на ищцата са в резултат на виновното поведение на водача И. В. В., а за причинените от него вреди отговаря ответникът по делото ЗД „Б.“ АД, гр. С.. Съгласно чл.432 от КЗ увреденият има право на пряк иск срещу застрахователната компания, отговорна по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“, поради което за ищцата е налице правен интерес да иска от съда определяне на справедлив размер на обезщетение за причинените ѝ неимуществени вреди. Претендираните суми са съобразени от една страна с принципа на справедливост, с оглед действително претърпените болки и страдания от причинената смърт на нейния съпруг, а от друга страна с лимита на отговорност на застрахователната компания по ЗГО и съдебната практика при компенсиране на вреди от този вид.

Моли съда да осъди ответника ЗД „Б.“ АД, гр. С. да заплати на ищцата М. Х. З., обезщетение в размер на 26 000 лв., частичен иск от 220 000 лева, за причинените ѝ неимуществени вреди от смъртта на Д.П.З.. В с.з на 18.09.23 г.

е допуснато изменение на предявения иск за неимуществени вреди, който да се счита предявен в размер на 140 000лв., частичен от 220 000 лв., представляващи обезщетение за причинените на ищеца неимуществени вреди, изразяващи се в търпени болки и страдания вследствие смъртта на съпруга на ищцата при процесното ПТП, ведно със законната лихва върху сумата, така както е претендирана в производството.

Претендира се законна лихва върху сумите, считано от 10.11.2021 г.- датата на която изтича срока по чл.429, ал.3 от КЗ, вр. с.чл.430, ал.1 от КЗ, алтернативно от 07.12.2021г. до окончателното изплащане за неимуществени вреди.

Моли съда да присъди направените по делото разноски и адвокатски хонорар на основание чл. 38, ал. 1, т. 2 от ЗА, заедно с начислено ДДС, тъй като адвокатата на ищцата е регистрирана по ЗДДС, като моли настоящата молба да се счита за списък на разноски.

Ответникът е депозирал **отговор на искова молба**, в който оспорва иска по размер. Претенцията не отговаря на икономическата конюнктура в страната към датата на ПТП и действителната вреда.

Заявява, че претендираната от ищеца сума за обезщетяване на процесните неимуществени вреди е прекомерно завишена и не отговоря на закона, ППВС № 4/68 година, икономическата конюнктура в страната към датата на деликта и практика на ВКС за сходни и дори по - тежки вреди. Съгласно т.п. № 7/78 година на ВС т. 9 Отговорността на застрахователя е функционална. Обусловена е от основанията за отговорността на самия застрахован. Без всякаква опора в закона и нормалната житейска логика срещу застрахователите се претендират, а и присъждат по - големи обезщетения, отколкото срещу деликвенти физически лица или в други случаи на отговорност за неимуществени вреди, причинени от непозволено увреждане, въпреки, че за определяне размера на обезщетението винаги се прилага правилото на чл. 52 ЗЗД и тълкувателната практика на ВС, за тази законова разпоредба (ППВС № 4/68 година). Такава е и конкретната претенция в делото - прекомерна и неотговаряща на тежестта на травмата и „икономическата конюнктура” в страната, както и практиката на ВС отразена в ППВС № 4/68 година.

Твърди, че в случая съществен е въпросът, свързан с тълкуването и

прилагането на чл. 52 ЗЗД и по-конкретно относно критериите, които имат значение за определяне на справедливо обезщетение за неимуществени вреди при деликт, както и относно задължението на съда да обсъди и анализира всички релевантни в тази връзка обстоятелства и въз основа на съвкупната им оценка да определи паричния еквивалент на вредите. По правния въпрос, са налице задължителни за съдилищата указания, дадени с ППВС № 4/1968 г., доразвити с трайната практика на ВКС по реда на чл. 290 ГПК, според които понятието „справедливост” в нормата на чл. 52 ЗЗД не е абстрактно, а е винаги свързано с преценка на редица обективно съществуващи, конкретни обстоятелства. За да се определи справедлив размер на обезщетението за претърпените от деликт страдания при смърт на близък, от съществено значение са критериите относно съществуващите приживе отношения между пострадалия и лицето, което търси обезщетение за неимуществени вреди, интензитета и продължителността на накърняване на психичната му сфера, както и икономическата конюнктура в страната към момента на увреждането, обосноваваща общественно-оправданата мярка за справедливост, за в случай на телесни травми следва да се обсъдят характерът на увреждането, извършени ли са медицински манипулации и какви, срока на възстановяване, допълнителното влошаване състоянието на здравето, причинените морални страдания, осакатявания, загрозявания и пр. Лимитите на застрахователно покритие по задължителна застраховка „Гражданска отговорност” на автомобилистите следва да се имат предвид само като ориентир за конкретната икономическа обстановка, при която е настъпило увреждането, без да представляват самостоятелен критерий за размера на обезщетението. Релевантните обстоятелства следва не само да се изброят, но и да бъдат обсъдени и анализирани в тяхната съвкупност, за да бъде размерът на обезщетението надлежно обоснован.

Прави възражение за съпричиняване на вредата от страна на покойния Д. З.. Той е управлявал велосипед по рисков и опасен за него самия начин, като е можел да избегне удара с автомобила, към който е имал видимост и е представлявал опасност за него. При проявена елементарна грижи и инстинкт за самосъхранение Д. З. е можел да избегне удара, който очевидно би му причинил наранявания, но не го сторил. Поведението му е било противоправно и рисково, като се е поставил в превишен спрямо нормалния риск.

Моли съда да се съобрази с указанията на ВС дадени в т. 7 на ППВС № 17/63 година, относно задълженията на съдилищата при прилагане на чл. 51 ал. 2 ЗЗД. В случая е от значение наличието на причинна връзка между поведението на пострадалия и настъпилия вредоносен резултат, а не на вина. Затова, когато малолетно дете или невменяемо лице допринесе за настъпване на резултата, съобразно обстоятелствата на случая следва да се приложат разпоредбите на чл. 51. ал. 2 ЗЗД независимо от това, че такова лице не може да действа виновно.

Оспорва да е причинен деликт от И. В. като водач на л.а. „БМВ” с рег. № ЕВ 8558 ВК. Механизмът на настъпилото ПТП не е описан в КП или който и да е друг документ, представен с исковата молба.

Оспорва твърдението, че И. В. като водач на л.а. „БМВ” с рег. № ЕВ 8558 ВК е действал противоправно и виновно в причинна връзка, с което да е настъпило процесното ПТП. До настоящия момент няма влязла в сила присъда, която да е задължителна по реда на чл. 300 ГПК. Единствено доказателство за механизма на ПТП, което ангажират ищците е съставения по случая КП за ПТП, в който е записано: „Оглед от автоексперт и деж. група“.

Твърди, че виновен за ПТП е изцяло пострадалият велосипедист Д. З., който действа противоправно и виновно в причинна връзка, с което е настъпило ПТП.

Твърди също, че вредата като елемент от фактическия състав на деликта също подлежи на пълно главно доказване от страна на ищците. Наличието на родствена връзка само по себе си не води до презумпция за вреда.

Посочва, че претенцията за лихва е неоснователна и противоречи на изискването на чл.497 КЗ. Видно от представените с исковата молба два броя писма, застрахователното дружество е изисквало допълнителни документи за установяване основателността на претенцията, но такива не са били представени, няма представени и с исковата молба. Застрахователят не е в забава и не дължи лихва с оглед разпоредбата на чл. 497 ал. 1 т. 2 КЗ. Застрахователят дължи лихва от изтичането на срока по чл. 496, ал. 1 освен в случаите, когато увреденото лице не е представило доказателства, поискани от застрахователя по реда на чл. 106. ал. 3. Увредените лица не са представили изискани доказателства от застрахователя и последният не е в забава, тъй като няма вина.

Прави евентуално възражение по чл.78 ал. 5 ГПК за прекомерност на адвокатското възнаграждение на насрещната страна.

В **допълнителната искова молба** ищцата заявява, че оспорванията на вината на водача на л.а., извършеното от него противоправно деяние и механизма на настъпилото ПТП от страна на ответника, за неоснователни.

Посочва, че представеният по делото Констативен протокол за ПТП с пострадали лица, представлява официален свидетелстващ документ и се ползва с материална доказателствена сила относно удостоверителното изявление на своя издател за това, че е настъпило ПТП, кои са участниците в него, допуснато ли е нарушение на правилата за движение, има ли пострадали лица и вреди, какви документи са представени от участниците в произшествието. Счита, че следва да има предвид, че в гражданското право за да се приеме, че има вина по см. на чл.45 от ЗЗД, не се изисква същата да е установена с влязла в сила присъда по наказателно дело. Напротив, тази презумпция е въведена в гражданското право за ефективната и бърза защита на пострадалите. Дори наказателното производство да не приключи с влязла в сила присъда, респ. решение, в гражданското производство може да не се обори установената презумпция за вина. Присъдата има действие само относно конкретни текстове по ЗДвП, във връзка с чл.343 от НК и те могат да са различни от нарушенията на правилата за движение, установени от гражданския съд. Предвид и установената презумпция за вина, счита че не е в тежест на ищцата да доказва обстоятелства от механизма.

Оспорва твърдението, че виновен за ПТП е починалия. Счита възраженията на ответника за съпричиняване на вредоносния резултат от страна на починалия за неоснователни. В подкрепа на същото ответникът не представя никакви доказателства, а от представените писмени такива няма данни, от които да се направи извода, че пострадалият е извършил нарушения, които да са в пряка причинно-следствена връзка с настъпването на вредоносния резултат. При наведени от ответника такива възражения, същите подлежат на доказване в настоящото производство от него при пълно и главно доказване. Предвид изложеното, не са налице основания за намаляване на претендираното обезщетение, в каквато насока е искането на ответника.

Счита за неоснователно и оспорването на предявения иск за неимуществени вреди по отношение неговия размер. В случая искът е съобразен от една

страна с принципа за справедливост, с оглед причинените неимуществени вреди на ищцата, а от друга страна - с лимита на отговорност на ответника за 2021 г. и съдебната практика при компенсиране на вреди от този вид.

По отношение възражението на ответника за претенцията за лихви за забава, счита че следва да се посочи, че при деликт лихви за забава се дължат от датата на непозволеното увреждане. Задължението за изплащане на застрахователно обезщетение възниква с настъпването на застрахователното събитие, покрито от ЗГО на автомобилистите. Приложимата правна норма е чл.429, ал.3 КЗ, в която е уредено задължение на застрахователя за лихви от датата на уведомяване от застрахования или от датата на уведомяване или предявяване на застрахователна претенция от увреденото лице. Тъй като за делинквента е установено задължение да уведоми застрахователя в 7-дневен срок от датата на настъпване на застрахователното събитие, а в конкретния случай застрахователят не оспорва, че това задължение е изпълнено, то за него възниква задължение за плащане на лихви към пострадалия от 7-мия ден, така, както е посочено в исковата молба -10.11.2021 г.

Посочва се, че най-късният момент, от който възниква задължение за лихви е 07.12.2021 г., за която дата са представени доказателства, че от ищеца е постъпило уведомление до застрахователя, с което същият е уведомен за застрахователното събитие.

Твърди, че по повод т.нар. от ответника невъзможност да се произнесе по извънсъдебните претенции, следва да се посочи, че съгласно разпоредбата на чл. 107, ал. 1 от КЗ, на застрахователя му се дава право да получи необходимата информация, съхранявана от органите на МВР, разследващите органи, другите държавни органи, личния лекар, лечебните и здравните заведения и от лицата, които имат право да удостоверяват настъпването на обстоятелствата за установяване на застрахователното събитие и причините от него, както и да получава заверени преписи от документи. Ако за произнасяне на ответника са му били нужни още документи, то той е имал правото и възможността да се снабди с тях и при желание да се произнесе по предявената претенция, като определи справедливо обезщетение. Към претенциите си ищцата е представила всички документи, с които разполага, вкл. и Констативен протокол за ПТП с пострадали лица. В такива случаи, на осн. чл.496, ал.3, т.1 от КЗ, застрахователят не може да откаже да се

произнесе по основателността на претенцията за обезщетение, като няма въведено никакво изключение.

В този смисъл счита, че уреденото в КЗ производство по искане за плащане на застрахователно обезщетение пред застрахователя е изчерпано като възможност за извънсъдебно уреждане на спора в срока по чл.498 от КЗ и на ищеца се предоставя възможност да предяви претенциите си по съдебен ред.

Прави възражение за недължимост на юрисконсултско/адвокатско възнаграждение, респ. на прекомерност на претендираните от ответника разноси.

В отговора на исковата молба ответникът оспорва иска изцяло по основание и размер. Претенцията не отговаряла на икономическата конюнктура в страната към датата на ПТП и действителната вреда. Поддържа изцяло изложеното в отговора на исковата молба, като го намира за основателно.

Поддържа евентуалното възражение за съпричиняване на вредата от страна на покойния Д. З.. Поддържа възражението да е причинен делкит от И. В. като водач на л.а. „БМВ” с рег. № ЕВ 8558 ВК. Механизмът на настъпилото ПТП не е описан в КП или който и да е друг документ, представен с исковата молба. Тези факти са напълно неясни, като не са заявени и в обстоятелствената част на исковата молба.

Твърди, че претенцията за лихва е неоснователна и противоречи на изискването на чл. 497 КЗ.

Съдът като обсъди събраните по делото доказателства по отделно и в тяхната съвкупност намери за установено следното:

Ищцата е предявила осъдителен иск с правно основание чл.432, ал.1, вр. чл.45 ЗЗД за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди, както и акцесорен иск за

В хода на производството безспорно се установява, че на 03.11.21 г. около 12:15 ч. по път 1-5 между гр. Ш. и гр. К., е настъпило ПТП, при което водачът И. В. В., управлявайки л.а. марка „БМВ“, модел „530Д“ с рег. № ЕВ 8558 ВК, блъснал велосипедиста Д.П.З.. Пострадалият е бил приет в МБАЛ гр. С.З. в тежко състояние - черепно-мозъчна травма на главата, кома, където по-късно е починал.

По случая е образувано ДП № 1488/2021 г. на РУ К., пр.пр. № 4622/2021 г. на ОП С.З..

Установява се още, че за увреждащия л.а. "БМВ 530Д" с рег. № ЕВ 8558 ВК, управляван от И. В., има сключена застраховка "Гражданска отговорност на автомобилистите", з.п. № ВГ/02/121000718142, със срок на валидност една година, считано от 15.03.2021 г. до 14.03.2022 г. със ЗД „Б.“ АД, гр. С.. По силата на този договор за застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, застрахователят покрива отговорността на застрахованите лица за причинените от тях неимуществени и имуществени вреди на трети лица, настъпили във връзка с притежаването и използването на МПС, съгласно чл. 492 от КЗ в размер на 10 420 000 лв. за всяко събитие, която сума представлява минималния размер на обезщетението за неимуществени вреди по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите.

Съгласно разпоредбата на чл. 380 от КЗ, ищцата е предявила претенция за изплащане на обезщетение пред ЗД „Б.“ АД, гр. С., като са представени всички документи, с които разполага, получени от застрахователя с о.р. на 07.12.2021 г. По случая е заведена щета № 2110036396, по която застрахователят в законоустановения срок не е изплатил обезщетение.

Следва да се направи извода, че се установява наличието на валиден застрахователен договор, сключен с ответника за процесното МПС, с оглед на което претенцията на ищцата е доказана по основание.

В хода на производството е назначена съдебна автотехническа експертиза, изпълнена от инж. Х. Г. Х. .От експертното заключение се установява, че към момента на сблъсъка/удара има свободен пътен /транспортен/ коридор по южната пътна лента. Това означава, че при движение на л.а. "БМВ" в тази южна пътна лента, не пресичането на разделителна линия на пътя и не навлизане в северната/лявата пътна лента за движение от запад на изток, нямаше да има конфликтна точка, т.е. нямаше да има сблъсъка/удар между л.а. "БМВ" и велосипеда.

Техническите правилни действия от страна на водача на л.а. "БМВ" при конкретната пътна обстановка, са водача на л.а. да се движи в предназначенията за него пътна лента /южната/ на път ПП-1-5 и да не преминава в северната пътна лента.

Вещото лице прави извод, че от техническа гледна точка водача на

велосипеда, при условие, че е възприел на движещият се от запад на изток л.а. "БМВ" е преценил, че може да премине през кръстовището без да има конфликтна точка.

Следва експертния извод, че водачът на велосипеда Д. З. е нямал техническа възможност да предотврати настъпването на ПТП.

Съдът на база изготвеното заключение на автотехническата експертиза възприема следният механизъм на ПТП: На 03.11.2021 г. ПП 1-5, км. 187+200 свързващ гр. Ш. с гр. К. е настъпило ПТП между л.а. "БМВ" 530 Д с регистрационен № ЕВ 85 58 ВК, управляван от И. В. и велосипед "ВМС", управляван от Д. З..

Местопроизшествието се намира на прав пътен участък и суха асфалтова настилка.

Лек автомобил "БМВ" 530 Д с регистрационен номер ЕВ 85 58 ВК, управляван от И. В. преди настъпване на сблъсъка/удара се е движил по ПП I - 5 от запад на изток, от гр. Ш. към гр. К..

Велосипед "ВМС", управляван от Д. З. на 65 години преди настъпване на сблъсъка/удара е пресичал ПП I - 5, на участъка от пътя между еластичните метални огради, съгласно показанията на водача на л.а. "БМВ".

Сблъсъка спрямо л.а. "БМВ" 530 Д с рег. № ЕВ 85 58 ВК е в предната дясна част, т.е. сблъсъка за л.а. е челно ексцентричен.

Скоростта на движение на л.а. "БМВ" 530 Д с рег. № ЕВ 85 58 ВК в момента на сблъсъка/удара е равна на 59.69 км/ч.

Скоростта на движение на движение на л.а. "БМВ" 530 Д с рег. № ЕВ 85 58 ВК преди ПТП е равна на $V_a = 112.83$ км/ч.

Скоростта на движение на велосипеда управляван от Д. З. преди настъпването на ПТП е равна на $V_B = 14.62$ км/ч.

Между водачите на лекия автомобил "БМВ" и велосипеда, е нямало зрителни препятствия/ прегради, които да са им пречели взаимно да се възприемат.

Техническа неизправност по л.а. "БМВ" преди настъпването на ПТП не е имало.

Водачът на л.а. "БМВ" при своевременно възприемане на пресичащият

кръстовището велосипед, движение със скорост до 90.00 км/ч., движение в южната пътна лента, не навлизане в северната пътна лента и преминаване през свободния пътен /транспортен/ коридор в южната лента е имал техническата възможност да предотврати настъпването на ПТП.

Водачът на велосипеда Д. З. е нямал техническа възможност да предотврати настъпването на ПТП.

Техническата причина за настъпване на ПТП е, че водача на л.а. "БМВ" при конкретната пътна обстановка е трябвало да се движи с разрешената скорост – 90.00 до км/ч.. в предназначения за него пътна лента /южната/ на ПП-1-5. по която лента има свободен транспортен коридор, да не преминава и да не навлиза в северната пътна лента, в която е настъпил сблъсък/удара.

Назначена е и повторна авто-техническа експертиза с ВЛ инж. Т. П., чието заключение като компетентно изготвено е приобщено към доказателствения материал по делото. Вещото лице установява, че към момента на настъпване на удара велосипеда се е намирал в северната пътна лента, т.е. извън пътната лента, предназначена за движение на л.а. БМВ.

От получените резултати при изчисленията в констативно- съобразителната част на заключението е видно, че след потеглянето си, водачът на велосипедиста е нямал техническата възможност да предотврати ПТП като предприеме аварийно спиране и към момента на отклоняване на автомобила и към момента на предприемане на аварийно спиране от водача му, тъй като дължината на опасната зона за спиране на велосипеда и в двата случая е по-голяма от разстоянието, което е изминал велосипеда до мястото на удара по платното за движение.

От техническа гледна точка не би настъпил удар и двете ППС биха се разминали безопасно, ако водачът на л.а. БМВ запази разположението на автомобила в своята - южната пътна лента.

Причините за възникване на ПТП от техническа гледна точка са:

- Субективните действия на водача на л.а. БМВ, който след като е възприел велосипедиста не е предприел своевременно аварийно спиране, а е реагирал като е завъртял на кормилния кръг наляво;
- Субективните действия на водача на л.а. БМВ, който не е запазил разположението на автомобила в своята пътна лента.

Повторната авто-техническа експертиза, също установява, че водачът на л.а. БМВ е имал техническата възможност да предотврати ПТП ,ако предприеме аварийно спиране към момента на навлизане на велосипедиста на платното за движение, дори и да промени направлението си на движение наляво, тъй като дължината на опасната зона за спиране на МПС е по-малка от разстоянието, на което се е намирал автомобила до мястото на удара към момента на навлизане на велосипедиста на платното за движение.

Водачът на л.а. БМВ е имал техническата възможност да предотврати ПТП ако предприеме аварийно спиране към момента на предприемане на отклонението наляво, тъй като дължината на опасната зона за спиране на МПС е по-малка от разстоянието, на което се е намирал автомобила до мястото на удара към момента на реакция на водача - отклонение на МПС наляво .Водачът на л.а. БМВ е имал техническата възможност да предотврати ПТП ако предприеме аварийно спиране към момента на навлизане на велосипедиста на платното за движение, без да променя направлението си на движение и продължи в пътната си лента, тъй

като общото време за движение на л.а. БМВ от момента на предприемане на спиране, до момента на окончателното му спиране е по-малко от времето, за което велосипедиста е преминал през южната пътна .

Водачът на л.а. БМВ е имал техническата възможност да предотврати ПТП ако продължи движението си в своята пътна лента към момента на навлизане на велосипедиста на платното за движение, без да предприема намаляване на скоростта на движение или спиране, тъй като времето за движение на л.а. БМВ от момента на навлизане на велосипеда в пътната му лента до мястото, където траекторията на велосипеда пресича пътната му лента е по-малко от времето, за което велосипедиста е преминал през южната пътна лента .

Следва да се направи извода, че след потеглянето си, водачът на велосипеда е нямал техническа възможност да предотврати ПТП като предприеме аварийно спиране и към момента на отклоняване на л.а. и към момента на предприемане на аварийно спиране от водача му, тъй като дължината на опасната зона за спиране на велосипеда и в двата случая е по-голяма от разстоянието, което е изминал велосипеда до мястото на удара пои платното за движение. От техническа гледна точка не би настъпил удар и двете превозни средства биха се разминали безопасно, ако водачът на л.а. „БМВ“ е

запазил разположението на л.а. в своята южна пътна лента за движение.

В хода на производството са събрани показанията на водача на увреждащия автомобил И. В. В..Установява се, че е участвал в ПТП с велосипедист през месец ноември 2021г. Трябвало е да отиде до гр.С.З. за да закупи кабели. Не карал бързо, тъй като рядко карал, бил светъл ден, нямало никакво движение, в момента като излязъл от завоя, точно срещу него перпендикулярно на пътя стоял велосипедист. За да не го ударил челно, по инстинкт кривнал наляво и той се удари в дясната му страна. Наблизо било заведението „Светицата“, което не работило тогава. Като спрял до човека, видял че там мантинелата е била пресечена и имало дупка. Ограничение на скоростта нямало, стандартното ограничение е било за извън населено място, по една лента за всяко платно, непрекъснатата маркировка. От дясно на мястото на ПТП нямало мантинела, била отрязана. Отрязаният участък е бил като за черен път - 4-5 метра. Велосипедистът карал колелото, пресичал перпендикулярно пътя. В момента, в който го видял настъпил спирачката и избягал наляво, странично за него, вдясно, бил ударът, в дясната предна част и челното стъкло е било счупено до тавана. Спрял максимално вляво, извън асфалта, човекът бил зад него. Не можел да каже къде е настъпил ударът. Непосредствено след ПТП спрял в ляво, извън пътя, в банкета за насрещно движение. И той бил в банкета след ПТП. Велосипедът бил на пътното платно, горе-долу по средата. Карал със скорост около 90 км/ч. ПТП настъпило извън населено място, пътя от гр.Ш. за гр.К., нямало пътни знаци. Имало пътни знаци „Забранено за велосипеди“. Бил пил съм една чаша бира 2-3 часа преди ПТП. Спрял, видял, че човекът е паднал и диша, обадил се на тел. 112 и изчакал КАТ. Опитал се да спре преди удара. Когато излязъл от завоя, той бил в средата на неговата лента, перпендикулярно на него. След ПТП-то велосипедистът дишал, не видял да има рани. Не говорил, лежал, бил със затворени очи. Л.а. е можел да се движи на собствен ход след ПТП-то.

Въз основа на събрания доказателствен материал съдът приема, че причина за настъпване на пътния инцидент и съответно настъпилите вреди за пострадалия, е виновното поведение на застрахования водач И. В., който е допуснал нарушения на правилата за движение по пътищата. Също така недоказано остана възражението на ответника за съпричиняване на вредоносния резултат. При определянето на справедливо обезщетение за причинените на ищцата неимуществени вреди вследствие процесното ПТП не

следва същото да се намалява съгл. чл.51, предл. 3 от ЗЗД.

Видно от заключението на съдебно-медицинската експертиза Д. З. е получил черепно - мозъчна травма - разкъсно-контузна рана на главата, счупване на черепния покрив и основа, кръвоизлив на меките мозъчни обвивки, контузия на мозъка, вдишване на кръв в белия дроб; гръдна травма - счупвания на ребра в ляво от II до XII, контузия на белия дроб, разкъсване на белия дроб, кръвоизлив и колекция свободен въздух в лявата гръдна кухина, разкъсване на диафрагмата, оток на белия дроб; травма на крайниците - охлузвания и кръвонасядания на двете колена. Причината за смъртта е тежката черепно-мозъчна травма, довела до остра дихателна и сърдечно-съдова недостатъчност поради парализа на жизнено-важни мозъчни центрове.

Установената концентрация на алкохол в кръвта на З. от 0,13 ‰ е била в границите на физиологичната норма, от което следва изводът, че към момента на настъпване на смъртта е бил абсолютно трезвен.

Съгласно чл. 52 от ЗЗД обезщетението за неимуществени вреди се определя от съда по справедливост. Справедливостта изисква претърпените болки и страдания на ищеца да бъдат надлежно и адекватно обезщетени. Понятието "справедливост" не е абстрактно. Според ПП на ВС на РБ № 4/23.12.1968 г. то е свързано с преценката на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които трябва да се вземат предвид от съда при определяне размера на обезщетението. Такива обективни обстоятелства са характера на увреждането, начина на настъпването, обстоятелствата при които е станало, допълнителното влошаване състоянието на здравето, причинените морални страдания и др.

За установяване на причинените неимуществени вреди на ищцата в хода на делото, са разпитани свидетелите А.П. И.ов и Й. С.а Д..

Видно от разпита на свидетеля И.ов е, че е познава М. З. и Д. З. от преди 40 години, него като колега, нея след като се оженили. Освен колеги били и приятели. През 1981-1982г. се сгодили и винаги са живеели заедно. Имали сключен граждански брак, даже свидетелят е присъствал на тяхната сватба. Ходили са си често на гости. Починалият и ищцата имали син и дъщеря. Д. З. с уважение и респект се отнасял към М., казвал, че била добра

готвачка, бил много щастлив с нея. Имали внуци. Свидетелят никога не е виждал Д. и М. да се карат. Починалият работил като лютierer, имали много добре уреден дом. Бил е един от основателите на лютiererите в гр. К. и обучил много хора, които тръгнали по същия път да правят цигулки. М. работила в К., правила цигулки. Д. бил интелигентен мъж, еродиран, винаги е бил готов да помага на хората, бил е вегетарианец, живеел по природосъобразен начин на живот, чувствал се добре, не пиел лекарства. Свидетелят разбрал за ПТП-то на другия ден от свидетелката Й. Д.. След ПТП видял М. на погребението, била отпаднала и съсипана, поддържала се от дъщеря си и сина си, плачела. Много хора били на погребението, бил е много уважаван. Като личност М. била усмихната преди настъпилия инцидент, но след него е станала по-замислена. Погребението било организирано от нея.

Видно от разпита на свидетеля Д. е, че се е познавала с починалия от училище. Имали сключен граждански брак с М., имали син и дъщеря. Обучавал сина му за лютierer, но го е пратил в А.. Дъщеря му работила в А. и познавала съпруга й. Тя имала две деца. Д. бил в много добри отношения с М., обгрижвал я е, виждала е отношение на загриженост към нея. Д. работил първоначално в А., в последствие започнал да работи като лютierer. Като личност той имал феноменална памет, имал лидерски качества, бил е уважителен и внимателен към всички около него. Няма здравословни проблеми преди ПТП. Свидетелката е била на погребението му, имало много хора, М. била разплакана. След погребението са се виждали свидетелката и М., и е споменавала, че има проблеми със съня. Към днешна дата не си е преодоляла мъката. Постоянно ищцата ходила на гробищата, направила плоча.

Следва да се приеме, че връзката между ищцата и починалия е била изключително силна, изпълнена с чувство на обич, уважение и привързаност, като винаги са си помагали и подкрепяли. Той е бил опора на семейството си, всички са разчитали на него и са се радвали на неговите грижи и морална подкрепа. М. и Д. са изградили сплотено и задружно семейство, живеели са в хармония и разбирателство, създали са и са се грижили с огромна любов за децата си. В резултат на трагичния инцидент обаче М. губи моралната и физическата подкрепа на Д., която винаги е имала и на която е разчитала.

С оглед събраните по делото доказателства безспорно се доказва, че в

резултат на смъртта на Д., вследствие настъпилото на 03.11.2021 г. ПТП, ищцата търпи болки и страдания, които следва да бъдат компенсирани.

Съдът намира, че предявеният иск е доказан и основателен и следва да се уважи в пълен размер – следва да се заплати обезщетение на ищцата М. Х. З. за причинени неимуществени вреди в резултат от смъртта на нейния съпруг Д. З. в размер на сумата от 140 000 лв., частичен иск от 220 000 лв..

В [чл. 429, ал. 2, т. 2](#) и [чл. 493, ал. 1, т. 5 от КЗ](#) изрично е регламентирано, че застрахователното покритие включва и лихвите за забава. Следователно застрахователят отговаря за лихвата за забава, когато застрахованият отговаря за тях пред увреденото лице, което в хипотезата на деликта произтича от правилото на [чл. 84, ал. 3 от ЗЗД](#), но само за лихвите за забава в рамките на застрахователната сума и считано от датата на уведомяване от застрахования за настъпването на застрахователното събитие или от датата на уведомяване или на предявяване на застрахователна претенция от увреденото лице, която от датите е най-ранна – арг. от [чл. 429, ал. 3](#) и [чл. 430, ал. 1, т. 2 от КЗ](#). По делото е представено доказателство, че ищцата е предявила застрахователната си претенция на 07.12.2021 г. Следователно съдът като съобрази горепосочените разпоредби, счита началния период на претендираната законна лихва, следва да бъде 07.12.2021 г. т.е. датата, на която застрахователя е уведомен за настъпване на застрахователното събитие и от този момент до окончателното плащане следва да се начислява лихва за забава.

Тази дата 07.12.2021 г. е заявена от ищцата в условията на алтернативност, поради което не следва да се постановява отхвърлителен диспозитив за периода 10.11.21 г.- 07.12.21 г.

Договорът за правна защита и съдействие между ищцата и адв. П. К. е **сключен на 02.12.2021 г.** и приложение следва да намери Наредба № 1 от 9.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, за процесуално представителство, защита и съдействие **преди изменението с ДВ бр.88 от 4.11.2022 г.**

Съдът намира, че предвид материалноправния характер на разпоредбите на Наредба № 1/2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, за процесуално представителство, защита и съдействие, приложение следва да намери тази редакция, която е в сила към момента на

сключване на договора за правна защита и съдействие за съответната инстанция, доколкото на изменението на подзаконовия нормативен акт изрично не е предадено обратното действие чл.14, ал. 1 от ЗНА.

Следва да се приложи разпоредбата на чл.7 ал.2 т.5 от Наредбата за минималните размери на адвокатските възнаграждения преди изм. от 04.11.22 г. и съобразно цената на исковата претенция ,а именно 220 000 лв. адвокатското възнаграждение с ДДС е 7 116 лв.

Предявеният иск за обезщетение на причинени неимуществени вреди се уважава за 140 000 лв.,поради което на адв.К. на осн.чл.38 ал.1 т.2 ЗА се дължи сумата 4 528,36 лв. с ДДС.

Водим от горните мотиви, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА ЗД „Б.“ АД гр. С. , бул. *** да заплати на М. Х. З., ЕГН:*****, с адрес: обл. С.З., общ. К., гр. К., ж.к. *** сумата в размер на 140 000 лв., частичен иск от 220 000 лв., представляващи обезщетение за причинените неимуществени вреди, изразяващи се в търпени болки и страдания вследствие смъртта на съпруга ѝ Д.П.З. в резултат на ПТП настъпило на 03.11.21 г. ведно със законната лихва от 07.12.2021 г. – датата на застрахователната претенция до окончателното плащане.

ОСЪЖДА ЗД „Б.“ АД гр. С. , бул. *** да заплати на адв. П. К. от САК със съдебен адрес: гр. К., ул. *** адвокатско възнаграждение в общ размер на 4 528,36 лв. с ДДС за осъществена безплатна адвокатска помощ на ищцата.

ОСЪЖДА ЗД „Б.“ АД гр. С. , бул. *** да заплати по сметка на Окръжен съд С.З. държавна такса в размер на 5 600 лв. и сумата от 668 лв., представляваща възнаграждения за изготвяне на експертизи, изплатени от бюджета на съдебната власт.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване в двуседмичен срок от връчването му на страните пред П. апелативен съд.

Съдия при Окръжен съд – С.З.: _____